ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **D. Č.**, zast. JUDr. Bc. Jiřím Trnkou, advokátem se sídlem V. Talicha 1807/14, České Budějovice, proti žalovanému: **policejní prezident**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, proti rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 5. 9. 2016, čj. PPR-9790-6/ČJ-2016-990131, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 6. 2017, čj. 50 A 46/2016-63,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný shora specifikovaným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ve věcech kázeňských ze dne 3. 3. 2016, č. ŘKŘKZ-24/2016. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným „*ze spáchání kázeňského přestupku podle § 50 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona* [zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů; pozn. NSS], *kterého se dopustil tím, že porušil povinnosti příslušníka vyplývající z ustanovení § 92 odst. 3 písm. h) zákona, které stanoví nepožívat alkoholické nápoje ve služebnách, a v době služby i mimo ně, nenastupovat pod jejich vlivem do služby, neboť dne 7. 1. 2016 nastoupil jako pomocník dozorčí služby do výkonu služby, kterou měl řádně naplánovanou na dobu od 10:00 hodin do 22:00 hodin, pod vlivem alkoholu, což vyplynulo z výsledků provedených dechových zkoušek měřícím*

přístrojem Dräger č. ARHF-0190 dne 7. 1. 2016 v 10:36 hodin na obvodním oddělení policie České
Budějovice – město územního odboru České Budějovice, přičemž provedená dechová zkouška byla pozitivní na alkohol v dechu v hodnotě 0,83 promile a následná opakovaná dechová zkouška provedená v 10:45 hodin téhož dne byla rovněž pozitivní na alkohol v dechu v hodnotě 0,88 promile, a dále pak z výsledku toxikologického vyšetření, provedeného na základě odběru krve dne 7. 1. 2016 v 11:10 hodin, kterým byl prokázán výskyt etylalkoholu v krvi v hodnotě 0,67 g/kg." a byl mu podle § 51 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru") uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti. Žalobu proti rozhodnutí žalovaného a návrh na snížení trestu krajský soud zamítl.

[2] Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce porušil služební kázeň, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví a služební slib, neboť nastoupil do služby pod vlivem alkoholu; svým jednáním také ohrozil pověst bezpečnostního sboru. Chování žalobce způsobilo škodlivý následek a je na něj potřeba nahlížet jako na velmi vážné. Protože se žalobce totožného kázeňského přestupku dopustil i v roce 2013, měl krajský soud za splněnou zákonnou podmínku pro uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti podle § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru. Podmínku pro uložení předmětného kázeňského trestu naplnil žalobce i tím, že porušil služební slib podle § 17 odst. 3 zákona o služebním poměru.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel") kasační stížnost.

[4] Stěžovatel namítl, že se krajský soud zaměřil na zcela jiné okolnosti, než napadenému rozhodnutí vytýkal žalobce, vyjádřil domněnku, „*že soud vůbec nepochopil právní podstatu celé věci, přičemž sám nezákonně vytvořil novou skutkovou podstatu žalobcova jednání podle § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru.*" Krajský soud totiž uvedl: „*žalovaný dospěl k závěru, že žalobce spáchal kázeňský přestupek se zvlášť škodlivým následkem, a proto zkoumal, zda spáchaný kázeňský přestupek se vyznačuje zvlášť škodlivým následkem a tento svůj závěr rovněž i v napadeném rozhodnutí řádně odůvodnil*". Žalovaný však v žalobou napadeném rozhodnutí výslovně uvedl, že kázeňský přestupek žalobce nepovažuje za jednání se zvlášť škodlivým následkem a za přiléhavou skutkovou podstatu označil opakované spáchání kázeňského přestupku se škodlivým následkem. Závěr krajského soudu je podle stěžovatele zcela v rozporu s tím, na čem žalovaný vystavěl své rozhodnutí a směřuje k jiné skutkové podstatě. Krajský soud není oprávněn měnit rozhodnutí správního úřadu, jeho rozsudek je proto zmatečný a nepřezkoumatelný.

[5] Stěžovatel uvedl, že mezi ním a žalovaným je spor o to, zda předchozí stěžovatelův kázeňský přestupek z 25. 4. 2013, kterého se dopustil tím, že nastoupil výkon služby pod vlivem alkoholu (dechová zkouška potvrdila přítomnost alkoholu v dechu ve výši 0,48 promile, následný odběr krve potvrdil přítomnost alkoholu v krvi ve výši 0,22 g/kg) způsobil škodlivý následek. Podle stěžovatele nikoliv, neboť v odůvodnění rozhodnutí z roku 2013 škodlivý následek není popsán ani ve výroku, ani v odůvodnění. Neshledal-li žalovaný ve stěžovatelově jednání z 7. 1. 2016 zvlášť škodlivý následek, ale prostý škodlivý

následek, nemohlo se jednat o opakované spáchání kázeňského přestupku se škodlivým následkem, neboť první jednání se škodlivým následkem chybí. Stěžovatel upozornil na dovětek *„jestliže předcházející uložení kázeňských trestů nevedlo v období 3 let k obnovení služební kázně příslušníka“*. Podle stěžovatele k obnovení jeho služební kázně postačovalo samotné projednání kázeňského přestupku v roce 2013, které skončilo upuštěním od potrestání, a právní mocí rozhodnutí o tomto kázeňském přestupku byla jeho služební kázeň napravena. Druhy kázeňských trestů jsou uvedeny v § 51 zákona o služebním poměru, trest „upuštění od uložení kázeňského trestu“ mezi nimi uveden není. Skutková podstata podle § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru tak nemohla být naplněna, protože stěžovateli nebyl v uplynulých třech letech uložen žádný kázeňský trest.

[6] Stěžovatel nezpochybňoval, že svým jednáním služební slib porušil, namítl však, že se nejednalo o tak závažné porušení, aby naplňovalo skutkovou podstatu podle § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru.
[7] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti k namítanému vytvoření nové skutkové podstaty uvedl, že se jedná jen o písařskou nesprávnost, která nezpůsobuje zmatečnost ani nepřezkoumatelnost rozsudku. Tvrzení, že žalovaný a soud dotváří škodlivý následek kázeňského přestupku z roku 2013, označil za zcela účelové a uvedl, že žalobce cíleně zneužívá dobré víry služebního funkcionáře, který se v roce 2013 rozhodl upustit od potrestání, neboť se domníval, že projednání věci postačí k nápravě stěžovatele. S ohledem na opakování stěžovatelova jednání je nadevše zřejmé, že pouhé projednání věci k jeho nápravě nevedlo. Námitku, podle které bylo-li upuštěno od potrestání, nebyl uložen kázeňský trest, uplatnil stěžovatel poprvé v kasační stížnosti a jedná se o úvahu příčící se smyslu a účelu § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru; podstatou věci zůstává, že se stěžovatel jednání dopustil a byl za ně uznán vinným. K námitce, týkající se porušení služebního slibu, odkázal žalovaný na své rozhodnutí a rozsudek krajského soudu, který považuje za věcně správný a náležitě odůvodněný.

[9] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[11] Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že se stěžovatel dopustil jednání, které naplňovalo znaky kázeňského přestupku podle § 50 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona o služebním poměru, neboť porušil povinnost příslušníka nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat ani jiné návykové látky ve služebnách, a v době služby i mimo ně, nenastupovat pod jejich vlivem do služby. Sporu také není o tom, že stěžovatel byl rozhodnutím vedoucího územního odboru České Budějovice Krajského ředitelství policie Jč. kraje ve věcech kázeňských ze dne 3. 7. 2013, č. CBKZ-31/2013, uznán vinným ze

spáchání kázeňského přestupku, kterého se dopustil tím, že dne 25. 4. 2013 byl v době výkonu služby pod vlivem alkoholu. Od uložení kázeňského trestu bylo upuštěno, neboť k nápravě stěžovatele postačovalo samotné projednání kázeňského přestupku. Sporným však v nyní souzeném případě je, zda byly splněny zákonné podmínky pro uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti podle § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru.

[12] Podle § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru ve znění účinném do 30. 9. 2016 *kázeňský trest odnětí služební hodnosti se ukládá za kázeňský přestupek se zvlášť škodlivým následkem, za porušení povinnosti vyplývající z omezení práv příslušníka, za jednání, kterým příslušník porušil služební slib, za opakované spáchání kázeňského přestupku se škodlivým následkem, jestliže předcházející uložení kázeňských trestů nevedlo v období 3 let k obnovení služební kázně příslušníka, za jednání, které má znaky přestupku a je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, anebo za opakované dosahování neuspokojivých výsledků ve výkonu služby uvedené v závěru služebního hodnocení.*

[13] Žalovaný ve stěžovatelově jednání shledal naplnění dvou hypotéz citované normy – (1) opakované spáchání kázeňského přestupku se škodlivým následkem, jestliže předcházející uložení kázeňských trestů nevedlo v období 3 let k obnovení služební kázně příslušníka a (2) jednání, kterým příslušník porušil služební slib.

[14] Ke kasačním námitkám týkajícím se první hypotézy, již podle žalovaného stěžovatel naplnil, Nejvyšší správní soud uvádí následující.

[15] Stěžovatel jakožto příslušník bezpečnostního sboru Policie České republiky byl povinen dodržovat služební kázeň [§ 45 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru], která spočívá v nestranném, řádném a svědomitém plnění služebních povinností příslušníka, které pro něj vyplývají z právních předpisů, služebních předpisů a rozkazů (§ 46 odst. 1 písm. zákona o služebním poměru). Povinností příslušníka je nenastupovat pod vlivem návykových látek do služby [§ 92 odst. 3 písm. h) zákona o služebním poměru]. Zaviněným porušením služební povinnosti se příslušník dopustí kázeňského přestupku, nejde-li o trestný čin nebo o jednání, které má znaky přestupku nebo jiného správního deliktu (§ 50 odst. 1 zákona o služebním poměru).

[16] Nejvyšší správní soud shledal, že v rozhodnutí o kázeňském přestupku, kterého se stěžovatel dopustil v roce 2013, skutečně není explicitně uvedeno, v čem spočívalo porušení či ohrožení zájmu společnosti (materiální stránka přestupku, jeho škodlivý následek). Stěžovatel tehdy výslovně připustil, že v době měření mohl mít v těle alkohol, protože užíval jitrocelový sirup, popřel však, že by pil alkoholický nápoj. Tuto okolnost správní orgán nepovažoval tehdy za natolik významnou, aby vyloučila porušení nebo ohrožení právem chráněného zájmu společnosti, v důsledku čehož měl za naplněný materiální znak kázeňského přestupku a stěžovatel byl uznán vinným ze spáchání kázeňského přestupku. Stěžovatelovo jednání v roce 2013 bylo běžným případem kázeňského přestupku, naplnilo jeho formální znaky a mělo škodlivý následek (k materiální stránce přestupku srov. rozsudek NSS ze dne 14. 12. 2009, čj. 5 As 104/2008-45, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS). V žalobou napadeném rozhodnutí se žalovaný naplněním materiální stránky obou kázeňských přestupků stěžovatele, které byly spáchány obdobným způsobem, důkladně zabýval; odkázal na judikaturu Nejvyššího správního

soudu, podle které lze škodlivý následek spatřovat i v demoralizaci ostatních příslušníků, a uvedl, že stěžovatelovo opakované provinění je negativně vnímáno ostatními příslušníky, kteří ho vnímají jako osobu se sklony k požívání alkoholu. Podle žalovaného k naplnění podmínky škodlivého následku došlo také samotným nastoupením výkonu služby a stěžovatel svým jednáním ohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Podmínku opakovaného spáchání kázeňského přestupku se škodlivým následkem měl pro uvedené již krajský soud a má také Nejvyšší správní soud, za splněnou.

[17] Rozšiřující námitku, podle které nebyla splněna podmínka předchozího uložení kázeňského trestu, uplatnil stěžovatel až v kasační stížnosti; v řízené před krajským soudem nic takového nenamítal. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. *in fine* brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, čj. 1 Azs 34/2004-49, publ. pod č. 419/2004 Sb. NSS). Tato kasační námitka je proto nepřípustná.

[18] Ke kasační námitce týkající se druhé hypotézy, již podle žalovaného stěžovatel naplnil, (porušení služebního slibu) Nejvyšší správní soud, shodně jako soud krajský a žalovaný, odkazuje na svůj rozsudek ze dne 10. 2. 2016, čj. 5 As 35/2014-25, v němž uvedl: *„i k tomu, aby jednání, kterým příslušník porušil služební slib, bylo důvodem pro uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti, je třeba, aby toto jednání svou závažností odpovídalo kupř. některému z dalších důvodů uvedených v § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru. Předmětný kázeňský trest by tak nebylo možné uložit za každé porušení služebního slibu, včetně těch bagatelních, ale pouze u závažnějších případů takového porušení.“*

[19] Stěžovatel se dopustil zákonem zakázaného jednání (požívání alkoholu) opakovaně; v důsledku toho bylo jeho jednání natolik závažné, že na něj výslovně dopadá jeden z důvodů odnětí služební hodnosti. Zároveň stěžovatel svým jednáním porušil služební slib, kterým se mimo jiné zavázal, že bude důsledně dodržovat právní a služební předpisy. Protože porušení služebního slibu bylo opakované, odpovídá stěžovatelovo jednání svou závažností opakovanému spáchání kázeňského přestupku se škodlivým následkem, tedy jednomu z důvodů uvedených § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru; dosahovalo tak v citovaném rozsudku požadované závažnosti. Nejedná se o bagatelní porušení služebního slibu, ale o porušení velmi závažné. K významu služebního slibu již Nejvyšší správní soud judikoval: *„Stěžovatel jakožto policista dohlíží na dodržování zákonů a veřejného pořádku, takto má být veřejností vnímán. Jak je již uvedeno výše, jeho postavení vyžaduje velkou míru zodpovědnosti a uvědomění, právě složením služební přísahy při přijetí do služebního poměru si musí být vědom jejího obsahu, musí jej chápat a jednat v souladu s ním po celou dobu služebního poměru.“* (rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2005, čj. 1 As 23/2004-54). V podrobnostech Nejvyšší správní soud odkazuje na nyní napadený rozsudek a zvláště na rozhodnutí žalovaného, které obsahuje podrobné odůvodnění závažnosti porušení služebního slibu; proti němu stěžovatel nebrojil, neboť se mylně domníval, že závažnost jeho jednání neodpovídá žádnému z důvodů podle § 186 odst. 7 zákona o služebním poměru.

[20] Ani kasační námitka, spočívající v údajném vytvoření nové skutkové podstaty krajským soudem, není důvodná. Stěžovatel zřejmě přehlédl, že formulace, která jej tomuto závěru vedla, je obsažena v rekapitulační části napadeného rozsudku

předcházející právním závěrům krajského soudu. Je zřejmé, že se v této části odůvodnění rozsudku jedná o pouhou nepřesnost při reprodukci závěru žalovaného. Žalovaný ve stěžovatelově jednání nespatřoval naplnění důvodu pro odnětí služební hodnosti, který by spočíval ve spáchání kázeňského přestupku se zvlášť škodlivým následkem, a ani krajský soud stěžovatelovo jednání takto nekvalifikoval. Nepřesnost v narativní části rozsudku, to i když jde o nepřesnost zavádějící, chybnou a tudíž zjevně nežádoucí, nemůže však způsobit zmatečnost či nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[22] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. července 2018

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu